Puolustuspoliittinen osasto

Puolustusvaliokunta

SUOMEN JA RUOTSIN VÄLISEN PUOLUSTUSYHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN

Pohjoismainen puolustusyhteistyö vahvistaa pohjoismaista yhteenkuuluvuutta. Pohjoismaista puolustusyhteistyötä voidaan tiivistää, vaikka maiden turvallisuuspoliittiset perusratkaisut ovat erilaisia. Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön tiivistäminen vahvistaa turvallisuuspoliittista suhdetta ja lisää vakautta Pohjois-Euroopassa. Vaikka yhteistyön turvallisuuspoliittista lopputavoitetta ei ole määritelty, voidaan yhteistyön kehittämisessä edetä.

Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön tavoitteena on puolustuksen suorituskyvyn ja yhteistoimintakyvyn parantaminen. Yhteistyön avulla pyritään parantamaan myös molempien maiden puolustusvoimien toiminnallista ja taloudellista tehokkuutta. Yhteistyö perustuu maiden väliseen luottamukseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn.

Suomen ja Ruotsin puolustusvoimat luovuttivat 31.1.2015 maiden puolustusministereille yhteisen loppuraportin kahdenvälisen puolustusyhteistyön tiivistämisedellytyksistä. Laadittu työ koski rauhan ajan puolustusyhteistyön tiivistämisedellytysten selvittämistä kaikissa puolustushaaroissa ja yhteisissä toiminnoissa.

Loppuraportissa esitettyjä toimenpiteitä voidaan pitää hyvinä lähtökohtina puolustusyhteistyön tiivistämiselle. Yhteistyöllä tavoitellaan toiminnallista hyötyä sekä maiden välisen yhteistoimintakyvyn ja kansallisen puolustuskyvyn vahvistamista. Sillä on myös poliittista signaaliarvoa ja merkitystä alueellisen turvallisuuden edistämisessä. Yhteistyön tavoitteita tarkennetaan poliittisten päätösten mukaisesti.

Yksi tiivistyvän puolustusyhteistyön edellytys on Suomen ja Ruotsin välisten tietoturvattujen viestintäyhteyksien muodostaminen kaikille tasoille (poliittinen, strateginen, operatiivinen). Nämä yhteydet pyritään muodostamaan vuoden 2015 aikana. Lyhyellä aikavälillä toteutettavia yhteistyöehdotuksia ovat myös ilmavoimien vaihtoehtoiset laskeutumistukikohdat, ilmavalvontayhteistyö, eri puolustushaarojen yhteisten yksiköiden kehittäminen, harjoitusyhteistyö ja laivastotukikohtien infrastruktuurin yhteiskäyttö.

Suomen ja Ruotsin puolustusvoimien arvion mukaan yhteistyön ulottaminen myös kriisi- ja konfliktitilanteisiin lisäisi huomattavasti yhteistyön operatiivista arvoa ja samalla luotaisiin paremmat edellytykset yhteistyön taloudelliselle tehokkuudelle. Puolustusministeriö pitää tärkeänä, että toimintaan sisällytetään myös mahdollisuus yhteistyöhön kriisi- ja konfliktitilanteissa. Tämä kuitenkin edellyttää poliittisia linjauksia.

Lähtökohtana on, että rauhan ajan puolustusyhteistyön tiivistäminen voidaan käynnistää heti niillä alueilla, jotka voidaan toteuttaa nykyisen lainsäädännön puitteissa. Nopeasti käynnistettäviä yhteistyöalueita ovat etenkin koulutus- ja harjoitusyhteistyö kaikissa puolustushaaroissa sekä tilannekuvaan liittyvän yhteistyön tiivistäminen merivoimissa ja sen käynnistäminen ilmavoimissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Loppuraportissa on nostettu esille useita oikeudellisia kysymyksiä, jotka pitää ratkaista, jotta Suomen ja Ruotsin välistä puolustusyhteistyötä voidaan tiivistää. Suomen ja Ruotsin välisen puolustusyhteistyön oikeudellisia edellytyksiä selvitetään Puolustusministeriön johdolla. Selvitystyö kytketään tarvittavilta osin osaksi ulkoasiainministeriön johtamaa selvitystyötä, jossa tarkastellaan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevaa lainsäädäntöä.

Suomen ja Ruotsin välinen puolustusyhteistyö toteutetaan osana hallinnonalan toiminnan ja resurssien suunnittelua vuodesta 2016 alkaen. Yhteistyön tiivistämiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit kohdennetaan olemassa olevista rahoituskehyksistä.

Suomen puolustusministeriön kansliapäällikkö Arto Räty ja Ruotsin puolustusministeriön valtiosihteeri Jan Salestrand allekirjoittivat 22.5.2015 yhteisen lausunnon maiden välisestä puolustusyhteistyöstä (liite). Lausunto liittyy Ruotsin ja Suomen puolustusministereiden 2.2.2015 vastaanottamaan maiden puolustusministeriöiden ja puolustusvoimien yhdessä laatimaan raporttiin Suomen ja Ruotsin välisen puolustusyhteistyön tiivistämisedellytyksistä.

LIITE Joint Statement 22.5.2015 Regarding Deepened Defence Cooperation Between Finland and Sweden

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi